

<u>Tárgy:</u>	A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet módosítása	<u>Sorszám:</u> IV/9
<u>Előkészítette:</u>	Tárnok Lászlóné jegyző dr. Bimbó Mária osztályvezető, Igazgatási Osztály, Kádasné Öreg Julianna intézményvezető, BVSZSZK	<u>Döntéshozatal módja:</u> Minősített többség az Ötv. 15. § (1) bekezdése alapján
<u>Előkészítésben részt vesz:</u>	Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottság, Pénzügyi Bizottság	<u>Tárgyalás módja:</u> Nyilvános ülés

Egyéb előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete

2012. december 12-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Javaslatot teszünk Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 10/2012. (III.30.) rendelet (a továbbiakban: Helyi Rendelet) módosítására, az egyes ellátásoknál részletesen kifejtett indokok alapján.

I. Aktív korúak ellátása – rendszeres szociális segély

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 37. § (1) bekezdés d) pontja értelmében az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján a települési önkormányzat rendeletében az aktív korúak ellátására jogosult személyek családi körülményeire, egészségi vagy mentális állapotára tekintettel meghatározott egyéb feltételeknek megfelel, rendszeres szociális segélyre jogosult.

2011. szeptember 1-től Helyi Rendeletünk 13. § (1) bekezdésének e) pontja értelmében rendszeres szociális segélyre jogosult, aki közfoglalkoztatásra irányuló munkaviszonyt azért nem létesített, mert a munkaköri alkalmassági vizsgálaton 12 hónapon belül legalább 2 alkalommal „nem alkalmas” minősítést kapott.

Az aktív korúak ellátásán belül folyósított foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege 22.800 Forint havonta. Ezzel szemben a rendszeres szociális segély havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér mindenkor kötelező legkisebb összege személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének (a továbbiakban: nettó közfoglalkoztatási bér) 90%-át azzal, hogy ha a rendszeres szociális segélyre jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, a rendszeres szociális segély összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összege 90%-ának szorzatával. A pénzügyi és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.)

Korm. rendelet 17/B. § (2) és (3) bekezdései értelmében az összeg maximuma 2012. január 1-jétől 42 326 Forint, ha a családtag foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, 19 526 Ft.

A Helyi Rendelet 13. § (1) bekezdésének e) pontja alapján - a 2011. szeptember hó 1. napjával való hatálybalépést követően - 2012. december hó 1. napján 36 fő részesül rendszeres szociális segélyben. Annak ellenére, hogy közfoglalkoztatásba vonáskor a munkaköri alkalmassági vizsgálaton 12 hónapon belül 2 alkalommal „nem alkalmas” minősítést kaptak, többen létesítettek az idők folyamán nyolc órás munkaviszonyt, mindannyian fizikai munkát vállalva.

Kormányzati cél, hogy aki munkára alkalmas az megélhetését munkajövedelemből teremtse elő, akinek egészségi állapota ezt nem teszi lehetővé, az minősüljön egészségkárosodott személynek a jogszabályi feltételeknek megfelelően, és ebben az esetben rendszeres szociális segély jogosultjává válhat.

Előzök alapján javasoljuk, hogy 2013. június hó 1. napjától a Helyi Rendelet 13. § (1) bekezdés e) pontját Tisztelt Képviselő-testület helyezze hatályon kívül. Javasoljuk a már megállapított támogatás folyósítását 2013. március hó 31. napjáig. A rendelet elfogadását követően értesítést küldünk az ily módon rendszeres szociális segélyben részesülőknek, hogy ellátásuk 2013. március hó 31. napjáig folyósítható, április hónapban felülvizsgálatra kerül az ellátás, amely e jogcímen a továbbiakban nem lesz folyósítható. Így elegendő idejük lesz a segélyezetteknek arra, hogy a felülvizsgálat kezdetéig megszerezzék a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosító három hónapos együttműködési időt, illetve egészségi állapotuk vonatkozásában orvosi szakvéleményt vagy szakhatósági állásfoglalás beszerzése iránt intézkedjenek.

A Helyi Rendelet 13. § (1) bekezdés e) pontjának hatályon kívül helyezését követően a jogszabályhely f) pontja lép az előtte lévő helyre, a számozás folyamatossá tétele érdekében.

II. Ápolási díj

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottsága 2012. október 24-i ülésén tárgyalta a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 10/2012. (III.30.) rendelet (a továbbiakban: Helyi Rendelet) 14. §-ában szabályozott méltányossági ápolási díj jövőjét.

Az Szt. hatályos rendelkezései értelmében az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás (alanyi ápolási díj). Az Szt. 43/B. § (1) bekezdése felhatalmazást ad a települési önkormányzat képviselő-testülete részére, hogy – az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén – ápolási díjat *állapíthat* meg annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi (méltányossági ápolási díj).

A méltányossági ápolási díj tárgykörében több, a 2011-2012. évben hozott alkotmánybíróági határozat szól arról, hogy az alanyi ápolási díjra irányadó törvényi rendelkezéseket az önkormányzati rendelet nem szűkítheti, nem írhat elő például vagyoni korlátokat, nem írhatja elő feltételként fennálló munkaviszonyt szüneteltetését vagy megszüntetését az ápoló személy részéről, és nem rendelkezhet - többek között - arról sem, hogy ha más, a feladat ellátását biztosítani tudó, ellátásban részesülő hozzátartozó van az ápolandó személy környezetében, úgy az ápolási díj nem állapítható meg. Az alkotmánybíróági döntések értelmében az önkormányzat hatásköre arra terjed ki, hogy rendeletében meghatározza az egy főre számított havi jövedelemhatárt, valamint szabályozhatja, hogy az ápolást végző személy mely esetekben nem teljesíti kötelezettségét.

A méltányossági ápolási díj szabályozása nem ró törvényi kötelezettséget az önkormányzatra, döntési szabadság áll fenn a jogintézmény szabályozása és fenntartása vonatkozásában, illetve szabadon dönthet a támogatás megszüntetéséről is.

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 11/2009. (III.27.) rendelettel 2009. április hó 1. napjával hatályon kívül helyezte az 5/1995. (III.3.) KT számú rendeletet, melyben a méltányossági ápolási díj megállapításának feltételeit az teljesítette, *aki igazoltan munkahelyét felmondta, vagy fizetés nélküli szabadságot vett igénybe az ápolás ellátása céljából.* Az akkori állapot szerint, 2009. március hó 31. napján egyetlen fő sem részesült méltányossági alapon ápolási díjban.

Városunkban 2009. december 31-én 8 fő, 2010. december 31-én 15 fő, 2011. december 31-én 23 fő volt a méltányossági ápolási díjban részesültek száma. A főkönyvi kimutatás szerint méltányossági ápolási díjként 2009-ben 645.821 Forint ellátás és 67.793 Forint járulék, 2010-ben 2.671.166 Forint ellátás és 630.100 Forint járulék, 2011-ben 5.178.972 Forint ellátás és 1.182.761 Forint járulék került kifizetésre e jogcímen.

Jelenleg 22 fő részesül méltányossági alapon ápolási díjban, a 2012. október hó 31. napjáig részükre kifizetett juttatás 5.463.000 Forintot tesz ki, a járulékokkal együtt. A költségvetésben a szakfeladatra tervezett összeg 2.721.000 Forint volt.

Az ügyintézés tapasztalatai szerint kimondható, hogy a legtöbb esetben a méltányossági ápolási díj munkahely-teremtésként funkcionál az ellátással nem rendelkező hozzátartozók részére. Több esetben nem egy ápolásra szoruló személy létezése indukálja az ápolási díj igénylését, hanem fordítva, adott egy munkanélküli személy a családban, aki szeretné kihasználni ezen ellátási forma előnyeit, keres a hozzátartozói körben egy tartós beteget, és a tartós betegség tágan értelmezhető definíciója miatt ilyen hozzátartozója szinte mindenkinek van. Mióta az ápolási díjra való jogosultságnak nem feltétele egy fennálló munkaviszony e jogcímen való szüneteltetése, az igénylők száma 0 főről 23 főre emelkedett. Fokozó tényező, hogy 2012. január hó 1. napjától az aktív korúak ellátásán belül folyósított foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege 28.500 Forintról 22.800 Forintra csökkent, és felülvizsgálatkor a jogosultság további fennállásának feltételeként 30 nap igazolt munkavégzést, vagy az Szt. 36. § (2) bekezdésében szabályozott egyéb tevékenység végzését kell igazolni, amely jogviszony lehetőségét önállóan kell a támogatottnak felkutatnia és megszereznie. Előzőek miatt nagyobb lett az érdeklődés a bruttó 23.600, nettó 21.240 Forint összegű, de szolgálati időre is jogosító méltányossági ápolási díj iránt.

Összefoglalva, a méltányossági alapon is megállapítható ápolási díj olyan előnyöket tartalmaz, melyeket más szociális ellátási forma nem - *gyarapszik a nyugdíjra jogosító szolgálati idő, folyamatos az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, mindezek mellett az ápoló személy nem vonható be közfoglalkoztatásba* -, és ez a kérelmezők számának emelkedését generálta.

2009-ben kérelem elutasítására nem került sor, 2010-ben kettő, 2011-ben kilenc, 2012-ben hat esetben utasítottunk el ápolási díj méltányossági alapon való megállapítását célzó kérelmet. Azt, hogy az ellátásra való jogosultsági feltételek nem állnak fenn, környezettanulmány készítése során szűrtük ki. Előfordult, hogy az ápolandó beteg íratta fel és váltotta ki nemcsak a saját, de az őt ápolni kívánó személy gyógyszereit is, továbbá volt olyan, hogy az ápoló és az ápolandó személy éppen műhelymunkát végeztek, ahol az ápolandó személy nyújtott segítséget a kovácsolásnál.

Előfordult olyan eset, amikor az ügyfél - elmondása szerint - nem a pénzbeli összegre tartott igényt, hanem nyugdíjjogosultságához 2 év szolgálati időt kívánt megszerezni.

Megállapítható továbbá, hogy napjainkban egyre több, éppen nagykorúvá vált, iskolai tanulmányait befejező vagy abbahagyó fiatal felnőtt keresi fel hivatalunkat, akik a velük együtt megjelent, 40-es éveik elején járó szülőjüket szeretnék ápolni, és az ügymenetről kérnek tájékoztatást.

2012-ben két fellebbezés is elbírálásra került ápolási díj tárgyában. Az előterjesztésekben rámutattunk, hogy a környékbeli településeken

- többnyire nem szabályoz a képviselő-testület méltányossági ápolási díjra való jogosultságot,
- van, ahol évekkal ezelőtt megszüntetésre került az ellátás, és az akkori jogosultak „futnak ki” a rendszerből,
- van, ahol - *visszamenőleg* - az eddig megállapított ellátások folyósítása is megszüntetésre került,
- olyan szigorú jogosultsági feltételek kerültek előírásra, amely alapján nincs, vagy csak 1-2 fő igénybevevő van.

Előzőek okaként - *a települések ügyintézőinek elmondása alapján* - az szolgálta, hogy a méltányossági alapon nyújtott ápolási díjat 100%-ban az önkormányzat finanszírozza.

A szűkülő költségvetési források valószínűsége ismeretében, a felelős gazdálkodás alapelveit szem előtt tartva szükségesnek látszott az Önkormányzat által nyújtott és 100%-ban finanszírozott méltányossági ápolási díj szabályozásának vagy a jogosultság feltételeinek újragondolása. Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottsága a kérdést megtárgyalva a 209/2012. (X.24.) számú határozatot hozva döntött, hogy 2013. január 1-től a jelenlegi ellátások kifizetése mellett szüntesse meg az önkormányzat a méltányossági ápolási díj lehetőségét.

A csatolt rendelet-tervezet szerint a hatálybalépés napjától nem állapítható meg méltányossági alapon ápolási díj. Az ezt megelőzően megállapított ellátások - a feltételek fennállásáig - a továbbiakban is folyósításra kerülnek. A Helyi Rendelet azon rendelkezései, melyek az ápolási díjjal kapcsolatos tartalmúak, továbbra is hatályban maradnak (pl. feladat- és hatáskör, folyósítás, stb.), a fennálló jogosultságok törvényben meghatározott felülvizsgálati kötelezettsége miatt.

III. Szociális étkeztetés

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ 2012. augusztus hónap 1. napjától - az ellátottak részéről megfogalmazódott igényre reagálva - a szociális étkeztetés tekintetében házhozzállítást is végez az egészségi állapotuk vagy koruk miatt azt igénylők részére. Helyi Rendeletünk 8. sz. mellékletének 1. pontja értelmében a kiszállítási térítési díja 65 Ft/fő/nap. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal állásfoglalása alapján ezt az összeget általános forgalmi adóval terheltlen kell megállapítani, mivel ÁFA tartalmú szolgáltatáshoz kapcsolódik.

Előzőek miatt a BVSZSZK igazgatója, Kádasné Öreg Julianna kérelmet terjesztett elő, miszerint a szociális étkeztetés kiszállítási díja 65 Ft + ÁFA/fő/nap összegben kerüljön meghatározásra.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése alapján a jogszabály előkészítője előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit, melynek eredményéről önkormányzati rendelet esetén a helyi önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatni kell.

A tervezett jogszabálynak a korábbi szabályozásban foglaltakhoz képest társadalmi hatása, hogy az ápolási díj megszüntetésével egy eddig szabályozott szociális ellátási forma nem lesz igénybe vehető, illetve egy eddigi jogcímen nem lesz megállapítható rendszeres szociális segély. Gazdasági, költségvetési hatásként hosszabb távon jelentős költségvetési megtakarítás

várható. A rendelet megalkotása sem környezeti sem egészségügyi hatást nem von maga után. A tervezett módosításnak adminisztratív terheket számottevően befolyásoló hatása nincs. A módosítás elmaradásának várható következménye, hogy az önkormányzat nem tud megfelelni a jogállamiság követelményének (ápolási díj), annak, hogy a szabályzási célokat hatékonyan szolgáló és felsőbb szintű jogszabállyal nem ütköző jogszabályt alkosson, szem előtt tartva a forrásokkal való felelős gazdálkodás alapelveit. A jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek az eddigiek szerint adóttak.

Kérem a T. Képviselő-testületet, hogy az előterjesztéshez mellékelt rendelettervezetet szíveskedjen elfogadni.

Határidő: intézkedésre azonnal

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Békés, 2012. november 22.

Izsó Gábor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

BÉKÉS VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

.../..... (....)

önkormányzati rendelete

A SZOCIÁLIS IGAZGATÁSRÓL ÉS A SZOCIÁLIS ELLÁTÁSOKRÓL szóló 10/2012. (III. 30.) önkormányzati rendelet

módosításáról

(TERVEZET)

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. § (1) bekezdésében, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 10. § (1) bekezdésében, a 25. § (3) bekezdésének b) pontjában, a 26. §-ában, 32. § (3) bekezdésében, a 37. § (1) bekezdésének d) pontjában, a 37/A. § (3) és (4) bekezdéseiben, a 43/B. § (1) és (3) bekezdéseiben, a 45. § (1) bekezdésében, a 46. §-ában, az 50. § (3) bekezdésében, a 92. § (1) és (2) bekezdéseiben és a 132. § (4) bekezdés b), c) és d) pontjaiban kapott felhatalmazás alapján, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. § Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 10/2012. (III. 30.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet) 13. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„13. § (1) Az Szt. 37. § (1) bekezdésnek d) pontja alapján aktív korúak ellátására jogosult az,

- a) akinek fizikai, mentális állapota, pszichiátriai betegsége, szenvedélybetegsége a közfoglalkoztatásban való részvételét akadályozza vagy kizárja, és erről szakorvosi véleményt csatol, vagy
- b) aki legalább 40%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, amit a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal az egészségkárosodás minősítését tartalmazó, érvényes és hatályos szakhatósági állásfoglalással vagy szakvéleménnyel igazol, vagy
- c) aki gyermeket vár, és ezt terhesgondozási könyvvel igazolja, vagy
- d) aki levelező tagozaton főiskolai vagy egyetemi tanulmányokat folytat, és ezt tanintézeti jogviszony igazolással igazolja, vagy
- e) aki 2011. december hó 31. napján az Szt. 37. § (1) bekezdésének b) pontja alapján rendszeres szociális segélyre volt jogosult, de a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül nem tölti be, és házastársa vagy élettársa 2011. december hó 31. napján foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesült.”

2. § A Rendelet 13. §-a a következő (10) bekezdéssel egészül ki:

„(10) 2013. január 1 -je előtt, azon alapulva megállapított rendszeres szociális segély, miszerint a jogosult közfoglalkoztatásra irányuló munkaviszonyt azért nem létesített, mert a munkaköri alkalmassági vizsgálaton 12 hónapon belül legalább 2 alkalommal „nem alkalmas” minősítést kapott, e jogcímen 2013. március 31-éig folyósítható.”

3. § A Rendelet 14. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. § (1) A 2012. december hó 31. napjáig megállapított ápolási díj folyósítása alatt alkalomszerűen környeztanulmányt kell lefolytatni. Ha az ápolott személyről megállapítható, hogy nem szorul folyamatos ápolásra, gondozásra, a már megállapított jogosultságot meg kell szüntetni.

(2) Az ápolási kötelezettség megszegésének minősül, és a megállapított ellátás megszüntetését vonja maga után, ha az ápolást végző személy

- a) az ellátott étkeztetéséről nem gondoskodik,
- b) az ellátott ápolásáról nem gondoskodik,
- c) az ellátott és lakókörnyezete higiénés körülményeinek megtartásában nem működik közre.

(3) Az ápolási díj felülvizsgálata és megszüntetése során az Szt. 41-44. §-aiban foglaltakat kell alkalmazni. Az (1) és (2) bekezdésben foglaltakat csak a 2012. december hó 31. napjáig megállapított ellátások vonatkozásában lehet alkalmazni. 2013. január hó 1. napjától méltányossági alapon ápolási díj megállapítására nincs lehetőség.”

4. § A Rendelet 8. melléklete helyébe e rendelet 1. melléklete lép.

5. § E rendelet 2013. január 1. napján lép hatályba. és hatályát veszti 2013. január 2. napján.

B é k é s, 2012. december 12.

Izsó Gábor
polgármester

Tárnok Lászlóné
jegyző

A rendelet kihirdetésre került:

2012. december hó napján

Tárnok Lászlóné
jegyző

**A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjai
a 2012. évtől**

1) Szociális étkeztetés szolgáltatási díja	
a) reggeli	55 Ft + ÁFA
b) ebéd	272 Ft + ÁFA
Szociális étkeztetés kiszállítási díja	65 Ft + ÁFA/fő/nap
2) Házi segítségnyújtás óradíja	200 Ft
3) Támogató Szolgálat térítési díja	
a) rászorulóknak esetében:	
aa) személyi segítség	150 Ft/óra
ab) szállítószerelés	100 Ft/km
b) nem rászorulóknak esetében:	
ba) személyi segítség	220 Ft/óra
bb) szállítószerelés	110 Ft/km
4) Időskorúak nappali ellátása	0,- Ft
5) Fogycatékos személyek nappali ellátása	405 Ft (reggeli, ebéd)
6) Demens személyek nappali ellátása	415 Ft (étkezéssel)
7) Hajléktalanok Átmeneti Szállásának térítési díja	
a) az első hónapban	ingyenes
b) a másodík hónaptól	3000 Ft/hó vagy 100 Ft /nap
c) egy év után	6000 Ft/hó vagy 200 Ft/nap